

FARKLAUSULEN

Jonas Hassen Khemiri

1. ONSDAG

1 En farfar, som er en far, er tilbage i landet, han aldrig har forladt. Han står i køen til paskontrollen. Hvis politibetjenten bag glasruden stiller ham mistænksomme spørgsmål, vil faren, som er en farfar, forholde sig roligt. Han vil ikke kalde betjenten et svin. Han vil ikke spørge betjenten, om han har købt sin uniform på postordre. I stedet vil han smile og vise sit pas og

5 minde betjenten om, at han er statsborger i det her land, og at han aldrig har været væk i mere end seks måneder. Hvorfor? Fordi hans familie bor her. Hans elskede børn. Hans fantastiske børnebørn. Hans svigefulde ekskone. Han ville aldrig rejse væk mere end seks måneder. Seks måneder er max. Som regel er han væk i fem måneder og 30 dage. Nogle gange fem måneder og 27 dage.

10 Køen bevæger sig fremad. Farfaren, som er en far, har to børn. Ikke tre. En søn. En datter. Han elsker dem begge. Især datteren. Folk siger, at de ligner deres far, men han kan næsten ikke se nogen lighed overhovedet. De har deres mors højde, deres mors stædighed, deres mors næse. De er faktisk små, eller ret store, kopier af moren begge to. Især sønnen. Sønnen ligner moren så meget, at faren, som er en farfar, nogle gange, ret tit faktisk, får lyst til at bøje sig frem og skælde ham ud. Men han gør det aldrig. Selvfølgelig ikke. Han lægger bånd på sig selv. Han har levet længe nok i det her land til at vide, at følelser er noget skidt. Følelser skal lukkes inde i små, gerne alfabetiserede kasser og ikke slippes ud, før man har opskrift og tegning klar, før fagfolk er på plads, før en statsansat kontrollør kan tage ansvar for, hvad følelserne kan forårsage.

Køen står stille. Ingen bliver vrede. Ingen hæver stemmen. Ingen maser sig fremad. Folk

20 himler bare med øjnene og sukker. Farfaren gør det samme. Han tænker på, da han var en far. Børnefødselsdage og solferier, judotræning og omgangssyge, klavertimer og skoleafslutninger. Han husker grydelapperne, som hans datter, eller måske hans søn, lavede i håndarbejde, med den broderede tekst: *Verdens bedste far*. Han var en fantastisk far. Den, der påstår andet, lyver.

Da faren, som er en farfar, når frem til paskontrollen, tager det kun få øjeblikke for den uni-

25 formerede kvinde på den anden side af ruden at møde hans blik, scanne passet og vinke ham igennem.

*

En søn, som er en far, tager hen i kontorlejligheden, så snart børnene er faldet i søvn. Han samler posten op med den ene hånd og lukker døren indefra med den anden. Han stiller varerne i køleskabet og smider træningstøjet ind i et af garderobeskabene. Inden han tager støvsugeren

30 frem, går han et par runder med køkkenrulle og fejeblad for at fjerne de seneste døgn's kakerlaklig fra køkkenet, badeværelset og entréen. Han skifter sengetøj, hænger rene håndklæder op på badeværelset og fylder køkkenvasken med vand, så kopperne med indtørrede kafferester kan få tid til at gøre sig selv rene. Han åbner altandøren for at lufte ud. Han fylder affaldsspanden i køkkenet med reklamer, indskrumpne kiwier, bandyboldshårde mandariner, iturevne rudeku-

35 verter og brune æbleskrog. Han ser på uret og ved, at han nok skal nå det. Han har ikke engang særlig travlt.

Han tørrer gulvet i køkkenet og entréen over med en våd klud. Han gør badekarret, håndvasken og wc'et rent. Da han er færdig, lader han rengøringsmidlet og svampen stå fremme i

badeværelset. Han bilder sig ind, at hvis bare faren ser tingene, så er der større chance for, at han
40 ikke efterlader kontoret i samme stand som forrige gang. Og gangen før igen.

Sønnen hælder kaffekapslerne til espressomaskinen i en plasticpose, plasticposen lægger han i en papæske, papæsken stiller han længst inde i spisekammeret. Han kommer duftlysene, som han fik af sin søster i fødselsdagsgave, i en anden plasticpose og gemmer den i en værktøjskasse. Konservesdåserne med dyr tun og glassene med pinjekerner, valnødder og græskarkerner
45 lægger han oven på køleskabet i den tomme papkasse, der har indeholdt toner. Byttepengene i skålen på kommoden i entréen tømmer han ned i den højre lomme på sine jeans. Solbrillerne lægger han i rygsækken. Han går en runde. Han er færdig. Kontoret er klar til farens ankomst. Han ser på uret. Faren burde være her nu. Han kommer sikkert lige straks.

*

En far, som er en farfar, står ved bagagebåndet. Alle kufferter ligner hinanden. De er blanke som
50 rumskibe og har hjul som skateboards. Man kan se på lang afstand, at det er noget billigt asiatisk bras. Hans kuffert er gedigen. Den er lavet i Europa. Den har holdt i mere end tredive år og vil holde i mindst tyve mere. Den har ingen hjul, der risikerer at gå i stykker. Den har klistermærker på fra flyselskaber, der er gået konkurs. Da han løfter den ned fra bagagebåndet, spørger en ung pige med bryderarme, om han har brug for hjælp. Nej tak, siger farfaren og smiler. Han
55 har ikke brug for hjælp. Især ikke af fremmede mennesker, der bare tilbyder hjælp i håb om at få penge som tak.

Han løfter kufferten op på bagagevognen og triller afsted mod udgangen. Der havde været en teknisk fejl ved flyet. Passagererne fik i første omgang lov til at komme ombord, men skulle så forlade flyet og gå ombord en gang til. Hans børn må have opdaget forsinkelsen på internet-
60 tet. Sønnen henter søsteren i sin bil. De kører nordpå ad motorvejen. Sønnen parkerer på den ekstremt dyre korttidsparkering, og datteren tager farens elegante frakke ud af bagagerummet. Lige nu står de og venter på den anden side. Datteren med sit strålende smil. Sønnen med sine hovedtelefoner. De behøver ingen gaver. Det er nok, at de er her.

*

En far, som er en søn, kan lige så godt prøve at nå noget, mens han venter på farens ankomst.
65 Efter at have kontrolleret, at der ikke ligger nogen kakerlaklig i elkedlen, koger han vand til te. Han tænder computeren og gennemgår årsopgørelsen for ejerboligforeningen Utsikten 9. Han logger ind på Skat og anmoder om henstand for en freelancejournalist og en konservator, der er bagud med deres bilag. Han laver en liste over ting, der skal ordnes inden datterens fødselsdagsfest næste søndag. Rykke de forældre, der endnu ikke har svaret på invitationen. Forberede lege.
70 Købe balloner, paptallerkener, serpentiner, sugerør, saft, ingredienser til lagkagen. Og snøre og tøjklamme til fiskedammen. Han kigger ud ad vinduet. Alt er i orden. Der er ikke sket noget. Faren er bare lidt forsinket.

Førhen plejede sønnen at mødes med sin søster på Cityterminalen, når faren var på vej ind med bussen. De sad bag glasruden på bænken lige over for busholdepladsen, ryg mod ryg,
75 eller hoved mod skulder, eller hoved mod lår. Han kiggede på stationsuret og undrede sig over, hvor faren blev af, hans søs gik hen til Pressbyrå og kom tilbage med en hindbærsmoothie, en sandwich og en latte-to-go. Han tog hovedtelefonerne af og lod sin søs lytte til de nye numre med Royce da 5'9", Chino XL og Jadakiss. Hun tog hovedtelefonerne af, gabte og gik videre med at diskutere intimhygiejne med nogle pensionister, der ventede på natbussen hjem til Var-

80 berg. Sønnen, som endnu ikke var far, rejste sig fra bænken og gik hen til vinduet. Søsteren, som endnu ikke var mor, strakte sig ud på bænken med sin håndtaske som hovedpude og faldt i søvn. Hvert kvarter kom der en ny lufthavnsbus. Stadig ingen far. Sønnen satte sig, rejste sig, satte sig igen. En hjemløs blev vækket af nogle vagter. To taxichauffører spillede kryds og bolle eller spillede på heste. Nogle vildfarne turister steg af busserne, gik først i den ene retning og kom så
85 tilbage for at gå i den anden retning. Han så på sin sovende søster. Hvordan kunne hun være så rolig? Fattede hun ikke, at der var sket noget? Deres far var blevet taget. Militæret havde taget ham, da han var på vej til at gå ombord på flyet, de bad om at se hans pas, de anklagede ham for at være hemmelig agent, smugler, medlem af oppositionen. Lige nu sad han i en kold celle og prøvede at overbevise militæret om, at han overhovedet ikke var i familie med ham fyren,
90 der havde forsøgt at sætte ild på sig selv i et fængsel i protest mod regimets metoder. Vi er en meget stor slægt, sagde han. Vores efternavn er almindeligt. Jeg er ikke politiker, jeg er sælger, og så sendte han dem sit mest vindende smil. Hvis nogen kan snakke sig ud af en fængselscelle, så er det ham. Sæt dig ned og tag det roligt, sagde søsteren, da hun vågnede. Træk vejret. Alt er gået godt. Halvfems minutter, sagde sønnen og rystede på hovedet. Det er alligevel lidt under-
95 ligt, at flyet landede for halvfems minutter siden, og at han så ikke er kommet endnu. Rolid nu, sagde søsteren og tvang ham ned på bænken. Det er overhovedet ikke mærkeligt. Først skal han vente, til alle har forladt flyet. Så skal han snuppe glemte aviser og vinflasker, folk ikke har fået drukket. Så skal han ud på sit yndlingstoilet, hente sin kuffert og tjekke sin bagage igennem. Og hvis der er den mindste skramme på kufferten, hvilket der altid er, stiller han sig op i reklama-
100 tionskøen, ikke? Sønnen nikkede. Han indgiver en anmeldelse om, at kufferten er blevet skadet, og personalet aner ikke, om han er seriøs eller tager gas på dem, for den der kuffert har ligesom været i cirkulation siden anden verdenskrig. De siger, at de ikke yder erstatning for slitage, og han bliver vred og råber, at kunden altid har ret. Hvis ikke damen bag skranken er ung og smuk, sagde sønnen. Præcis, sagde søsteren. Så smiler han og siger, at det forstår han godt. Og hvad så
105 bagefter? sagde sønnen, og nu smilede han. Så skal han gennem tolden, sagde søsteren. Og en eller anden uerfaren tolder tror, at han har noget at skjule. De standser ham. De stiller spørgs-
mål. De beder ham komme med ind i det bagerste rum for at vise indholdet af sin kuffert. Og hvad finder de? Ingenting. Tasken er ligesom tom. Bortset fra nogle skjorter. Og lidt mad. Det tager altid så lang tid, sagde søsteren. Og du bliver altid helt vildt paranoid uden grund.
110 De sad uden at sige noget. Der kom en bus. Der kom en bus mere. Da den gassede op og for-
lod holdepladsen igen, stod faren på fortovet. Altid i det samme tøj. Samme blankslidte jakke. Samme skævslidte sko. Samme kuffert og samme smil og altid samme første spørgsmål: Har I min frakke med? Datteren og sønnen gik ud gennem lufttæppet. De hængte frakken over ham og hjalp ham med kufferten. De sagde velkommen hjem, og hver gang tænkte de over, om hjem
115 mon var det rigtige ord.